

БАТЬКО

Сумна Історія про нужду зарібника.

*Переклав з англ.
Т. Ю. МАРЦІНІВ*

*Передрук з
Вид. „ХАТА“*

КОШТОМ РУСКОЇ КНИГАРНІ

850 Мейн Ст., Вінніпег, Ман.

Руска Книгарня в Вінніпег

Руска Книгарня видала доси много книжок, з котрих поручає особливо єї

Слово правди, написане сьвященником Петровом15
Про чуда сьвятих Дамазія і Панкрація, або памятка з старокаєвих відпустів10
Правовірний Католик10
Христос охотно приймає грішника10
Без Бога на сьвіті25
Важніші права Канади, або наші Канадські параграфи35
Підстава Християнської віри25
Вірність пастирська Ісуса Христа05
Оборона віри, або поясненє чому і як маємо вірити в Бога25
Фармазони або як то 30 господарів записали ся чортови25
Оповіданя для дітий. Гарна книжочка з образками видана в Канаді30

Т. Ю. МАРЦІНІВ

Батько

Сумна Історія про нужду зарібника.

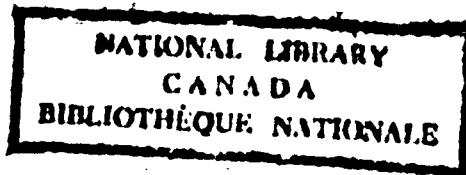
Переклад з англ.

diasporiana.org.ua

Ціна 5 центів

Передрук з Видавництва „ХАТА“

PS 8455
B !

1911

З „Рускої Друкарні Я. Н. Крета“
Вінніпег, Ман.

Старий Іван мав четверо діточок. Хоч був дуже бідний, але все як ще був молодший давав собі раду і жилось йому не зле. Коли заробок був добрий, то все заробив собі та й своїй родині на кавалок хліба. Але не все час однаковий! Час змінюєсь, а з ним і людеке житє.

Він занедужав! Те що було набиране, скоро минуло ся. Минав ся хліб, мука, крупи а й гроші. Почала плакати жінка, почали заводити діти, та просити хліба. А батько, як все батько, дивив ся болючо на свої діти, та бідну свою жінку. Йому було жаль але плакати не міг. Йому вже не ставало сліз. Його сльози вже виляли ся. Він пригадав свої молоді літа, як то він нераз просив кавалок хліба у людей. Він знав, що не було йому добре, коли він був таким бідним. Йому кожда сльоза дітей і жінки бу-

ла отрутою. Йому тяжко було дивити ся на ті маленькі вимізернілі лиця. Його боліло, але щож він мав почати? Що мав діяти? До кого мав удатись? З багатших, він не мав нікого знакового, а бідних, таких як він сам, хоч знав, то щож они йому допоможуть, як в них самих щойно вистарчал. Що робити? Хіба заложити руки, таї очидати голодової смерти. Він-жеж батько; він любить свої діти батьківською любовію. Він помігби їм; він давби хочби навіть кавалок власного тіла, а навіть сам себе принісби в жертву, щоби зробити полекну їм. Він не жалував-би свого життя, бо і що же його житє? Чи тако добре? Мука, плач, біда, голод і холод, від коли на сьвіт народив ся. З ними зростав; не зазнав ані раз хвилі доброї; хвилі веселої, в котрій міг-би був урядувати ся та розвеселити ся.

Лежачи на постели, думки, ті не відступні товаришки, не давали йому спокою, але билась і крутилась і пхалась до його голови, неначе-б навмисно, щоб пригадати йому тепер його мазольне молоде житє.

Пригадав свою родину; свого батьки і свою маму, що померла молоденькою через батька, лишаючи маленького шестилітнього Івася, круглим сиротою.

Батько його шив, прошивав рідну землю, прошивав батьківщину, не зважаючи навіть на те, що лишиться ся малому хлопцеві.

Мама, добра мама, звичайно не сердилась, але навпаки; плакала, та просила, щоб не йти в до корини та не прошивав поля, та не марнував землі. Але ті слова були як в стіну горохом. Він звичайно казав, навіть не слухаючи жінки:

„Тобі яке діло до того? Моя земля, моя воля, моя батьківщина. мій маєток. я тут господар і я можу робити, що мені тільки похочесь“!

Бідна мама здвигнула раменами, а сльозин котилась по її зморщеним лицю, сканували на груди і губились в одежі. Ох, та одежа! Кілько то разів она була зрошена тими гірко-вплатими сльозами? Кілько она забрала в себе тих материнних сліз? Ох

Боже! Мама занедужала, а батькови не було в голові, щоб дати якусь раду, або пієлати до доктора. Коршма була його жінкою, котра була його одинокою осолодою життя; коршма задоволяла його і давала йому всякі сатисфакції.

Жид арендар, брудний та пейсатий, був його одним приятелем. Сидів вічно в шиньку, чатуючи на кожного, щоб тільки удалось до коршми притягнути на кліпшок горівки. Компанія збільшалась і пила ту отруту, а алкоголь вже зробить своє.

Алькоголь і на другий день потягне до коршми. Він має якусь магнетичну силу і тягне кожного дня, а маєток людній лишаєсь в руках жида.

Не раз його батько спав під столом в коршмі. Сидів, сидів на лаві, аж сон зморив і той унав коміть головов на брудну замащену підлогу і спав до раня. Часом приходив до дому, алеї не приходив а рачки ліз. Кілько то разів він приходив обваляний болотом, а в дома накидав ся на жінку. Бив її, доптав нещасну ногами і казав

чистити себе, коли вона була залята сльозами і кровію:

Алькоголь не дивить ся на щось доброго, на щось гарного, на щось корпстного, але противно: душить, місить, затопчує, хочби сьвятощі, хочби ідеали. Алькоголь не приводить нікого до добра, але до зла, до біди, та до нещастя.

Мати вмерла. Для нашого маленького Івася почалось нове житє; житє гірше. Він не має де притулитись, де завітись. Він лишив ся сам в тім широкім сьвітї. На батька не числив, бо щож він йому поможе? Хіба він про него дбає. Хіба він гризесь ним?

Не задовго, тай і батько розпращав ся з сьм сьвітом. Замерз в снігу одної ночі, коли вертав п'яний до дому.

Тепер для нашого Івася не лишилось нічо більше, як піти понід чужі стріхи хліба просити. Він і пішов. Були люди, котрі давали їсти, а дехто навіть накинув якусь одежину на плечі сироти, але були і такі що витручували з хати, та випоминали, що

Його батько мав маэток, тай пропив. Івасеви було гірко таке слухати, але щож мав робити? Мусів зносити всякі терпіння і горя. День за днем Івась підростав поступенно, помимо того, що на жебранім хлібі. Потім вже міг заробити собі на кавалок хліба, хоч було тяжко, але терпів і робив.

Пізнійше війт взяв його до себе. Війт не займав ся господаркою, але пив що дивно в коршмі. Він був Івасевого батька „товариш“, а війтиха, то вже була така баба плюгава, що бідному хлопцеві не раз і до смерті рівнялось. Що вона наглумила з нього, що набрала, накопала, але бідний хлопчина зносив те все терпеливо, мовби йому таке судилось.

Війтиха була баба, яких у світі не багато. Волосє все розчіране. Чінець, та кибалка все перевпсали на правий бік. Лице брудне, поморщене; шия довга, як в гусака, а з порохом та болотом як ріля; руки сухі, довгі, а пальці то такі шпрокі, та порозчипірувані, не мовби хотіла весь світ загарбатп. Оттак виглядала „пані вуйтова“

Люди навіть уявляли собі, що то чарівниця, а навіть часто страшили діти.

— „Тихо, тихо, бо вїйтиха йде“ — казали звичайно а діти в найтіснійший куток ховалися.

Але для сироти нема страху. Він пішов і старався робити те, що його дрібні руки могли зробити.

Тут рік там два і минали Івасеві літа а з літами він ріс більший і більший. З Івася стався парубок, високий здоровий і кремезний як дуб. Він не раз думав щоб піти до міста, та дістати якусь роботу, та може поправити свою долю, свою судьбу. Деякі навіть радили йому щоб пішов до міста. Там ліпший заробок чим на селі“ — казали. Він довго роздумував над тим і в кінці рішився піти та спробувати щастя. Ну і пішов. Цікаво чи знайде щастя чи нещастя, Побачимо.

II

Була то вже глуха осінь. Зимно, вітер чимраз більше і більше став зимніше подувати, та свистати по над дахами, та по високим будинках. Трава зісохла. Дерев позбавлені своєї краси листя. Деякі листки стояли ще на дереві, але жовті, не такі приманчиві та приємні як були перше. От теленає ся на галузці, а коли вітер сильніше подує, відірве його і понесе далеко по під людські плоти або в великі рови, щоб положити до вічного сну. Останні, ся на деревах листки, шелестять за подувом вітру, а той шелест, той шум здавав ся в якійсь сумній звук, видавав якійсь жалібний стон, неначеб вони жалували що літо минає ся. Небо вже не чисте, вже не синє, як було перше але заішло сірими хмарами пророкуючи що от сніг упаде та прикриє своїм ніжним білим тільцем всяку бростку травцю

Худоба жалує що не буде могла пасти ся, але мусть стояти в занертї, та їсти сухе

сїно, сїчку і солому. Діти жалують за лїтом. Вони знають що їх вільні забави минули ся зовсім. Перше бавили ся від раня до пізної ночі на дворі, а тепер пропала їх свобода, а мусять сидїти в хатї, а коли за богато собі дозволять, то на них спаде тяжка рука мами або тата.

Наш спрота не жалував нічого, бо чогож буде жалував? Встав раненько, пішов на грїб мами помолвив ся, поплакав, а потім ще і батькового гроба не хотїв поминути щоб не змовити молитви. Якжеж не змовити молитви. Хто знає чи він вже буде більше в тих сторонах. Хто знає чи він побачить той грїб в своїм житю. Таж він його батько. Хоч не такий як повинен був бути, але все батько.

„Може він на тамтїм сьвітї мучить ся, а моя молитва йому поможе” — подумав спрота. Він пішов в долину де батьків грїб лежав. Прикляк на грїб і молив ся з якимсь зворушенєм: О-батьку! Я нинї йду; йду далеко. Може вже цілком гірка судьба не принесе мене в сї сторони; може більше я не

побачу твого гроба. Я знаю, що ти жалувати того щось зробив; ти жалуваш того, що нині твоя дитина лишая тебе і вандрує в світ за хлібом. Але я відпускаю тобі сю провину. Ти може й не знав що твоя дитина буде колесь бідна. Може ти не знав що та дитина буде мусіла боротись з гіркими хвилями життя. Може ти ніколи не думав навіть про те, що твоєю дитиною будуть помітувати люди. Ти не знав, що прийде хвиля, в котрій твоя дитина буде проклинати світ, людей і себе. Я прощаю і не памятаю тобі тату.

О Боже! Прийм його до Себе; прости йому все, що зробив і провинив живучи на світі"! Се була молитва щира, горяча. Вона виходила з уст дорослого чоловіка. Він молив ся; його губи тремтіли шепотячи ті щирі молитви. Вітер сильний дув і ніс ті слова далеко-далеко, а горячі сльози спливали і зрошували суху траву на тринадцяти-літнім гробі батька.

III.

Вечер'є. Легенький мрачний туман роз'їв ся понад дахами високих домів, обнимаючи собою шинлі високих будівель і великанських церков, що прикрашали ся округлими банями і жовто-золотими хрестами. В горі перелітають раз-в-раз менші та більше сірі хмарки відкриваючи то заслонюючи собою срібляву твар місяця.

А в місті? — В місті довгими широкими улицями снуєсь множество народу; миготять яскравим сьвітлом вздовж поуставлювані довгі ряди лямп електричних. Гудять дзвони по костелах та церквах; грає весело музика по парках та городах. Сіяють яскраво сьвітла електричні і газові з великих домів реставрацій та готелів, а з проміннями сего сьвітла мішають ся різнобарвні строї прохожих людей в квітчастий килим. Той килим раз-в-раз змінє свої барви, неначе широке море за подувом вітру. Переходять, пливуть неначе філі морські, довгі непроглядні ряди багато пристрої-

них панів і пань. Шелестять дорогі шовкові сукні, мерехтять брилянти і діаманти а довкола розносять ся забиваючий різного рода запах перфум.

Переганяються по цементованих дорогах вигідні повози, як фастони скінажі, омнібуси, фіякри, автомобілі і скрипотять по залізничних шинах трамваї. А в тім шумі, в тім невольнім гаморі вереску, чи одна то же проливає ся гірка слеза? Чи всі вони щасливі, що снують ся тою широкою багатою улицею? Чи всі вони згуртували ся на ту головну багату вулицю, щоби зазнати радості та втіхи? Чи всі вони щасливі? Чи всі вони опливають в щастю та розкошах?

Ні, ні, там не всі щасливі, там не всі однакові!...

Побіч багато пристроїного пана, що несе голову до гори та радусь їде бідний обдертий, пересяклий осіннім вітром, скулений жебрак. Він не несе голову в гору, але склонив її неначе чога цукав і їде дальше і дальше. Побіч величаво пристроїної пані, що стунає гордо наперед і від ко-

трої заносить перфумою і на котрій блищать ся брильянти і шелестять шовкові сукні, їде бідна вдова, що може єї діти в голоді і холоді конають, а она сама, може ще нині в устах кавалка чорного хліба не мала.

В тім заколоті, в тім невольнім гаморі все мішась, все губить ся, все зникає з перед очей.

Одного веселі спадери, прогульки, сміхи та приємности, а другого нещастє, нужда, голод і холод — все те переходить поступенно, потане, але не згубит л на віки; оно колись вийде на верх.

Оттаке нашому Іванови перелазило через голову, та змінялось перед його очима. Він дивив ся на той образ як люнатик, але не знав, що з ним дісє, не знав бідака, що з ним робить ся.

Він дивив ся, але йому чогось жаль було, чогось тяжко було, хоч сам не знав чо-го. Згадав своє рідне тихе село, згадав свій дім, хоч йому зле було в нїм жити, але він любив той куток, де родив ся, де забавляв

ся, де пробув свої невинні дїточі літа,

Йому ще раз в тім вереску заблестїли
дві ясні слези і він в тім вереску забув про
все. Тепер не було часу роздумувати, але
кидатись де за роботою. за притулком.

IV.

От тепер як раз минає дваїцять два роки, якось ті літа збігли, якось перейшли. Як уплило тих дваїцять два роки, він сам не знає; він сам забув. Він лише знає, що тому дваїцять два роки він був здоровий, сильний, на руках сильні мускули, а нині? Нині гірка судьба перевернула його кремезне тіло в сухий кістяк, вона зруйнувала його здоровле і підкосила його жите. З него нині зробила ся мумія, а нічого більше.

Перше його лице було повне червоне, та молоде, а нині бліде, пооране зморщинами, а сивий волос покрив його голову.

Колись його очі дивили ся на сей сьвіт невинно, з любовю до життя, і дивились з якоюсь заздростию.

— В сьвіті — думав він — є гроші, є богацтво, є розкоші, — але не для кожного Оден панус. а сотки гинуть під тяжким гнетом без хліба — в голоді і холоді.

Всьо проминуло, все забуло ся, аж по-

поред його очима мигнули ті згадки, згадки за 22 роки його побуту в місті. Він пам'ятав, що став робити на стації коло пакунків. Перетягав пакунки неначе кінь, але описля відігнали його відтам. Потім став робити коло мулярів. Робив, підкладав під великі каміня свої плечі, що головню причинило ся до зруйнованя його життя, його сильної будови тіла.

Потім він зазнакомив ся з одною дівчиною і оженив ся. З початку жилось йому не зле. Жінку дістав яку хотів. Приємна, весела, щебетлива. Богато радила йому і єї рада була всегда розумна і резолютна. Вона потїшала його в прикрих хвилях.

Він чув ся сильним і здоровим, а нині сили его опустили. Ноги відмовили услуг. руки зірвав під тягарамн. І що нині зробилось з него? Нині в него навіть нема охоти до життя, але жив як добрий батько для своїх діточок. Жив щоби еще їх підгодувати, а потім най собі дають раду, як і він давав собі.

V.

В хаті тихо... Темрява от-от западе та й заслонить собою сьвіт... Сонце еше раз впустило сніп сьвітла через маленьке віконце до хати, не начеб хотіло сказати „добраніч“ і зайшло за високі гори, лишаючи поза собою жовто-помаранчове пасмо на небі. Дмухнув сильний осінній вітер і покрив небо сірими хмарами, котрі, випускали з себе дрібні краплі зимного дощу. Діти також утихли. Перше просили їсти, а тепер двоє заснуло, а двоє сидить еше, але вже не плачуть, бо знають, що нічо не поможе, бо хліба нема ані куска.

Батькови було страшно дивити ся на ту сцену. Він помаленько підніс ся на руках, потім зліз з постелі і убрав ся. Хоч голова боліла і ноги тряслись мов під тягарем, але все треба щось зробити — десь здатись. Може вдасть ся щось дістати. Може змілусь хто над ним, та дасть на кавалок хліба, та поможе йому. Хибаж він вже найнещасливіиший в цілім сьвіті? Чи дій-

сно його сьвіт тоді лише любив, коли він був сильний, та міг перенести тягарі на своїх крижах: чому ж той сьвіт не має його любити і тепер? Чи-ж він не той самий чоловік, що колись? Та колись йому лінше поводилось, бо він був сам, а нині? — нині він батько дітям! Нині він повнен старатись для дїтй. Бо хтож буде старатись? Люди? Люди будуть його діти любити тоді коли вони повиростають на здорових сильних людий. Тоді вони приймуть їх з отвертими руками, але коли повиростають на мізерних слабовитих, то люди не утішуть ся, а будуть гонили з хати до хати— з роботи на роботу. Оттакий сьвіт і оттакі люди.

Головною, найкрасшою улицею міста снуєсь найбільше людий. Богаті і бідні, малі і великі діти і старці. Все та йде десь, кудась прямує. Йде за власними інтересами, розглядаючись на всі сторони, та подивляючи величезні-вічні мури та їх сильну будову.

За величезними одностайними шибам

сіяють в промінях сьвітла ріжнобарвні бо-
гацтва ріжних предметів. По пиварнях, та
реставраціях гуде весело музика, лунають
сьпіви, бавлять ся веселі товариства... Ба-
влять ся забуваючи на все. Забувають, що
може під тими широкими шибамн, під тими
колосьальними мурами стоїть не оден же-
бра : голодний і трясесь від зима.

Забувають, а може й не знають, що э
бідні люди на сьвіті. Бо хтож знає чіюсь
бїду, чіюсь нужду, як жолудок повний і
гроші в кишені? Чи може відчутн чіюсь
недолю той, що унливає в шастю та доста-
тках? Той, що бавить ся в грошах, та весе-
лих товариствах? Той, що йому жите є со-
лодощами і приемностю? Великий сумнів!

Поміж панамн тиснесь Іван. Такий об-
дертий та нужденний, що жаль дивити ся.
Очима зиркає на веї сторони так легїдно,
так благаючо, що оден погляд вистарчить,
щоб змилосердитись над нещасливим.

Хто знає, може була-б опинилась яка
лента, яка жертва, яка милостиня в його
руках, як би був лише руку підніє по ню :

може було би вистарчало протягнути руку та сказати одно слово благальне, але він сумнівав ся. Чи раз він вже протягав ту мозолісту руку? Чи раз він вже пробував сего? — але у відповідь чув всегда одні і ті самі слова.

„От п'ячина якнісь крутить ся по місті, та жебрас на горівку. Не ліште як-би він робив,

І переходили ті довгі ряди, але уваги ніхто не звернув: ніхто і думати про него не хотів. Бо про когоч думати, про якогось там жебрака?

Хиба вкрасти що — промайнуло йому в голові. Випросити не можна, заробити не ма сили, а так хоч що то — хоч на раз з'їсти — продовжав свої думки.

Такі думки силоміцю змушували в нїм волю до крадежи. Конечність ужиття сего средства була яко одинока охорона і оборона перед нехпбною смертю.

Але ж мав би він красти? Чи-ж мав би він йматись того діла на старі літа? Ні, ніколи!

„Хліба“ — немов з далека долетів до него голос.

Що се? Чий се голос?! Чи ж мав би се бути голос тих нещасливих дітнів, що в голоді чекаюгь на свого батька? Чи то їх голос?

Ні, то з гурту людей, тих веселих, тих щасливих. Тих, що не знають бід та горя, але онливають в розкошах. Се голос тих що не видять людского плачу. Се голос тих, що живуть, а нічим не гризуть ся.

Протискаючись поміж людей, він зайшов на якесь підсіне, опер ся о грубі дубові двері, що оковані грубими нитабами і вдівляв ся в той образ, який зміняв ся що хвили перед його очима.

А з готелів та реставрацій долітав до його ушні вереск і крик з уст підпелих на нів. Ті крики мішались з його думками і зливали ся в якусь вразливо—жалібну пісню.

„Кількож то нині — думав він, — марно гроша загубить ся, пропаде на гри та забави? А кілько на такі річи, що не тільки

непотрібні, але їй шкідливі для чоловіка! Як би то позбирав ті всі гроші і віддав бодай десяту часть між бідних, кільки то сліз невинних зменшилоб ся. А кільки то менше вдів та сиріт плакалоб. Тії діти наситилиб ся і родичі перестали б плакати, нарікати та проклинати той сьвіт. Кільки то менше крадіжки було-би. Бо колиб кождий мав подостатком, то не крав би, а так крайна нужда і плач малих дітей змушують до сего — виганяють за тим з хати.

Пригадав знов свої діти, що лишив без кавалка хліба і в зимній хаті.

Тяжкий жаль обгорнув його серце на ту страшну згадку.

Про себе не дбав, але дрожав на тілї-коли згадав на ті невинні нещасні діти, щодесь з жалем визирають батька, котрий несе якусь поживу для них!

З очий його котили ся дрібні сльози — сльози батька, що плакав над дітьми і рівночасно витягнув руку, просячи милостині.

Ще не встиг вимовити кільки слів, як

чіясь сильна рука унала на его плечі.

То був поліціант. Високий, червоний, а очі сьвітилися як в собаки. Він шарпнув його так сильно, що той бідак скорше чим міг подумати, що з ним діється, опинив ся на улиці серед товни народу, яка обступила його довкола.

Він упав на камінний тротуар, а з грудий вирвав ся жалібний, благаючий, тяжкий стогін.

„Пане, — даруйте, змилосердїть ся на дїмною! Діти гинуть з голоду. Я мушу жебрати.

„Марш волоцюго. — відповів грубим і авторітетовим голосом. „Ми там з тобою розмовимось — і показав на величезний чорний будинок з закратованими вікнами.

Бідак просив его, благав, щоб пустили але їти не хотїв, аж опирав ся, що нічого не винен. Що він провинив? Що злого кому заподїяв? Але не було часу роздумувати, бо от і другий поліціант з'явив ся в одну мить; взяли его за руки і попровели до арешту. Товпа народу стояла і при-

дивляла ся мовчки тій сцені, а декотрі сьміялись і кепкували з жебрака.

VI.

Він пробудив ся вже пізно в ночі і знайшов себе в клітці закратованій. Клітка маленька. В клітці тихо лише деколи чути хрипливі голоси арештантів. Тут тихо, а там на горі вереск, крик, рух — все живе; а ту так пусто.

Іван сидів, підперши руками голову і думав про свою долю. Йому чо́гось тяжко. Він раз-в-раз здихає тяжко так. Іначе на його грудях хто тяжкий камінь положив. Він раз-в-раз пригадує собі, що з ним стало ся. Пощо його тут замкнули? За що? Що він злого зробив? Чи забив кого? Чи вкрав що? Ні, він просив помочи, просив хліба для своїх дітей. А за щож його посадили? — він не знав. Певно тому, що просив хліба, що не мовчав, як їсти хот'лось.

Місто ветидась жебраків. Місто не по зволяє ходити жебракам там, де ходять бо гаті...

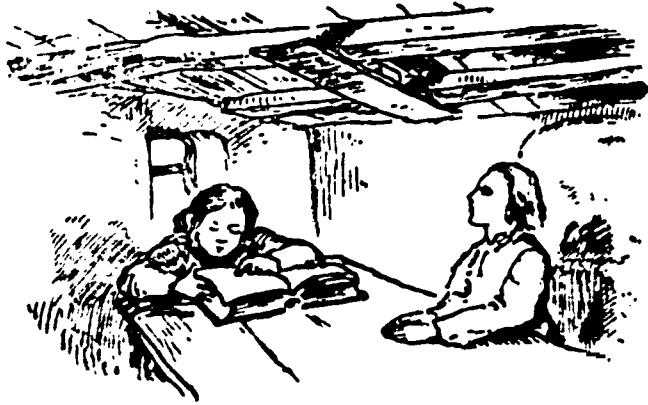
Ті самі люди, ті самі добродії відібрали в него здоровля, відібрали силу, підкопали його жите, а в кінці вкинули його до сеї клітки. До тої самсі, на котру він носив це глу, ванно, та підставляв свої крижі під великі каміня. Значить, він вибудував ту тю рму, тої величезній будинок, для себе і для других таких як він. Тих, що не вбило як будували, то мусять тепер гнити там, в тім місци, де віконце маленьке і де сьвітло сонця не доходить.

* * *

В хаті тихо.. Лямпа блимає так темно, що в хаті не можна розізнати предметів. Чим раз слабше, чим раз сумнійше, а в кінці згасла. Вітер чимраз більше і більше пхаєсь до середини, а свище чимраз голо снійше, чим раз жалібнійше мов по по хо роні.

Мама лежить на постели та обтулює

коло себе найменшу дівчинку, а троє старших сидить під вікном та заглядають за батьком, що може от-от надійде та принесе кавалок хліба.

Казки за Жидів . . .	·10
Рицар і Смерть . . .	·05
Домашній Писар, або взори руских і ан- глійських листів на всякі случаи. Ціна зн.	·35
Пісні про Канаду і Австрію . . .	·40
Нові Пісні . . .	·25
Робітничі пісні, про долю канадських ро- бітників . . .	·25
Сім Мудрців	·25
О терпеливій селі	·25
Найновіші чуда в Ченстохові	15 ц.
Пророчества Ісуса Христа	25 „
Канадські Оповідання	15 „
Закон про відшкодування робітників	10

Пишіть до наш каталог на виразну
адресу:

RUSKA KNYHARNIA

850 MAIN ST. WINNIPEG MAN.

„ХАТА“

одельний руский магазин, ви
ходить раз на місяць велико
ю книжкою на 32 сторони дру
ку з образками і містить:

Гарні повістки, оповідання, поезії, статі
наукові, політичні, з життя нашого за мо
рем і т. д. Оказове число даром.

Передплата виводить:

В КАНАДІ 2 долари на рік
1 долар на півроку.

Адресуйте так:

CHATA

**850 MAIN ST.
WINNIPEG, MAN.**

